

VAN EURO TOT NIEUWE ECONOMIE

Jaarverslag JTF-Zuid-Nederland **2023**

Inleiding
pagina 2

Projecten
pagina 3

Facts & figures
pagina 7

Inleiding

Het Just Transition Fund (JTF) draagt bij aan de overgang naar een Klimaatneutraal Europa. Hoofddoel van het JTF is regio's die sterk afhankelijk zijn van inkomsten en werkgelegenheid uit fossiele brandstoffen op een rechtvaardige en gelijkwaardige manier in staat te stellen een energietransitie in te gaan. Een transitie die rekening houdt met de sociale- en economische aspecten en de milieueffecten. Het totale JTF-budget voor Nederland bedraagt circa € 630 miljoen. Het programma loopt van 2021 tot 2027.

JTF in Nederland

De voor lidstaat Nederland bestemde financiële JTF-middelen gaan naar zes regionale gebieden (COROP-gebieden) die voor grote transitieopgaven staan. Dit zijn West-Noord-Brabant, Zeeuws-Vlaanderen/Vlissingen-Oost, Zuid-Limburg, Groningen, IJmond en Groot-Rijnmond. Deze regio's hebben met relevante stakeholders een regionaal transitieplan opgesteld. De grootste opgaven zijn het versnellen van de energietransitie, het vernieuwen van de economie en het veerkrachtig maken van de arbeidsmarkt. De drie Zuid-Nederlandse JTF-gebieden ontvangen ieder circa € 58,5 miljoen aan JTF-middelen.

De uitvoering van het fonds

De ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), provincies en gemeenten bundelen de krachten om gezamenlijk het JTF-programma vorm te geven en uit te voeren. Uitvoering Van Beleid, onderdeel van het ministerie van SZW, vervult de rol van beheerautoriteit. Het JTF-programma wordt in de zes regio's uitgevoerd door drie intermediaire instanties: Stimulus Programmamanagement (Zuid-Nederland), Kansen voor West (West-Nederland) en SNN (Noord-Nederland).

Wist u dat...

- er veel openstellingen waren in 2023? Dit waren zowel tenders als first come first served-procedures. Daardoor was het bijna continu mogelijk om projectvoorstellen in te dienen.
- er ook in 2024 weer volop mogelijkheden zijn om subsidie aan te vragen binnen alle sporen?
- het de moeite loont om bij first come first served-procedures zo snel mogelijk in te dienen? Bij afwijzing kan opnieuw worden ingediend. De ervaring leert dat afgewezen projecten na feedback van de Deskundigen commissie bij een tweede indiening vaak wel succesvol zijn.
- er met JTF enorm wordt geïnvesteerd in opleidingen voor toekomstgerichte banen in de techniek en chemiesector?
- de groene energievoorziening voor de industrie met JTF een enorme boost krijgt?

Drie sporen

1. Innovatie

De middelen voor het innovatiespoor gaan naar projecten die leiden tot economische diversificatie, modernisering en omschakeling.

2. Investerings in technologie, systemen en infrastructuur

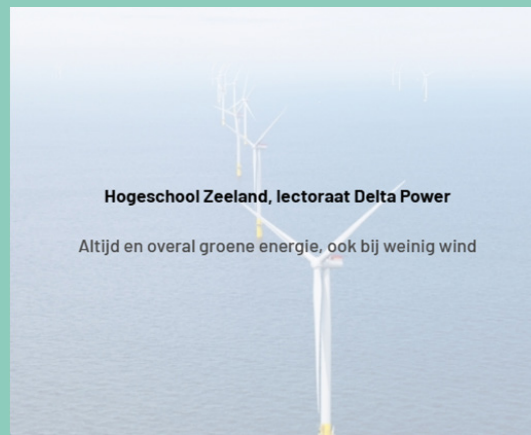
De middelen die gereserveerd zijn voor dit spoor gaan naar projecten die de 'hardware' ontwikkelen die nodig is voor de transitie.

3. Arbeidsmarkt

De helft van de beschikbare middelen is gereserveerd voor arbeidsmarkt gerelateerde projecten. Het gaat daarbij om het creëren van nieuwe werkgelegenheid, bij scholing en omscholing van werknemers en werkzoekenden, hulp bij het zoeken naar werk voor werkzoekenden en actieve integratie van werkzoekenden. Hierbij ligt extra focus op jongeren.

Projecten in de schijnwerpers

'Beter sorteren van plastic nodig voor recylen'

Brightlands Circular Space

Maar liefst 70 procent van het ingezamelde plastic afval in Europa wordt niet gerecycled en eindigt in de verbrandingsoven of op de stortplaats. Veel afval is niet geschikt voor hergebruik, omdat het vervuild is. Het bevat bijvoorbeeld stukjes ijzer of voedselresten. Dit moet en kan anders, vindt Brightlands Circular Space. Deze joint venture van Brightlands Chemelot Campus, Universiteit Maastricht en TNO werkt aan een unieke sorteerplant voor plastic afval.

"We moeten naar een circulaire economie waarin we grondstoffen kunnen hergebruiken en zo min mogelijk CO2 uitstoten. Het recylen van materialen – waaronder plastic – is daar een onderdeel van", legt programmamanager Ardi Dortmans uit. "Het beter en efficiënter sorteren van ingezameld plastic is daarvoor een essentiële eerste stap. Om dit echt goed te doen is een slim proces nodig dat we flexibel kunnen inzetten, want de kwaliteit van de aanvoer van het ingezamelde plastic varieert nogal. Daarnaast is het belangrijk dat dit op grote schaal werkt. Met behulp van de JTF-subsidie van 5 miljoen euro kunnen we een demonstratieplant bouwen om dit te testen."

De nieuwe plant die in 2026 aan de ingang bij de noordzijde verrijst heeft een omvang van maar liefst acht voetbalvelden. Het complex wordt beeldbepalend en staat voor de circulariteit van de vernieuwde Brightlands Chemelot Campus.

Project: Beter sorteren van plastic nodig voor recylen

Projectpartners:

1

Looptijd:

36 maanden

Financiering:

Europese subsidie: € 5.000.000

Private bijdrage: € 5.000.000

Mechanisch en chemisch recylen

Hoe werkt het recylen van huishoudelijk gebruikt plastic in de praktijk? Huishoudens zetten hun afvalcontainer met plastic aan de weg, een vuilniswagen haalt het op en levert het af bij de sorteerplant. Dan zijn er twee routes om het afval te recylen: de chemische en de mechanische route. Mechanisch betekent het afval fijnhakken tot kleine deeltjes. Als het afval goed gesorteerd is, kan dit met ongeveer 50 procent van het afval. Chemisch recylen betekent het afval afbreken tot wat het was: polymeren. Dit kan alleen als de ingangstromen niet te vervuild zijn, wat helaas nog vaak wel het geval is. Daarom moet het plastic afval goed gesorteerd en voorbehandeld worden.

Slim en flexibel

"Het echt goed sorteren en voorbewerken van ingezameld plastic is complex", zegt Dortmans. "We kennen de stappen die we moeten nemen, maar moeten deze nog perfectioneren. We weten ook dat we flexibiliteit in het proces nodig hebben, want de hoeveelheid en kwaliteit van het afval varieert. De sorteerinstallatie die we gaan bouwen moet dit allemaal perfect kunnen. Met het analyseren en gebruiken van grote hoeveelheden data – oftewel machine learning – gaan we dit voor elkaar krijgen."

De lat hoog

Het consortium heeft de lat hoog liggen. "We willen hoogwaardige plastics produceren. Deze moeten bijvoorbeeld geschikt zijn voor de verpakkingen van naalden in ziekenhuizen of verpakking van voeding. Plastic kent zoveel toepassingen, het is ondenkbaar dat deze er niet meer zouden zijn. Plastics afschaffen is gewoonweg onmogelijk. Er zijn te weinig alternatieven en de alternatieven die er nu zijn, zijn niet milieuvriendelijker. De oplossing is de plastics zolang mogelijk in de keten houden. Kortom, we moeten toe naar een circulaire economie."

Bedrijfsvoering

Om echt circulair te worden moeten bedrijven volgens Ardi Dortmans totaal anders gaan kijken naar hun bedrijfsvoering. "De hele bedrijfsketen moet circulair zijn. Als bedrijf kijk je dus niet alleen naar jouw klant in de keten, maar beseft je dat je onderdeel bent van de hele cirkel: van productie tot hergebruik van materialen. Om de stap naar de circulaire economie te kunnen maken, is intensieve samenwerking van de gehele keten nodig. Dát is eigenlijk de grootste transitie die we de komende tijd moeten gaan doormaken. Dat gaat niet zomaar, daar moet je mee gaan oefenen en ook dat is onderdeel van ons project."

Experimenteren

Dat experimenteren en oefenen met circulariteit gebeurt in Brightlands Circular Space. Deze is opgebouwd uit vier onderdelen waar de sorteerfaciliteit er één van is. Andere onderdelen zijn: het House for Circular Co-creation, de Polymer Processing Faciliteit en de Skid, Pilot en Demonstrator Faciliteit. Daarmee wordt Brightlands Circular Space een inspirerende ontmoetings- en innovatieplek voor circulaire plastics. Ondernemers, onderzoekers en consortia kunnen gebruik maken van state-of-the-art faciliteiten. Bijvoorbeeld voor de co-creatie van nieuwe verdienmodellen, oplossingen voor vraagstukken als sortering en voorbehandeling van gebruikte fossiele plastics. Of denk aan de mogelijkheden voor het ontwikkelen en testen van nieuwe materialen en recyclingtechnologieën. Brightlands Circular Space wordt gebouwd van 2024 tot 2025/26.

Programmamanager Ardi Dortmans: "Brightlands Circular Space is een uniek project. De samenhang van de onderdelen, de brede samenwerking en de grote schaal maken nieuwe circulaire samenwerkingen en businessmodellen mogelijk." Meer info: www.brightlandscircularspace.com

Inspiratie voor andere sectoren

De uiteindelijke ambitie van Brightlands Circular Space reikt verder dan die van de wereld van plastics. Dortmans: "Recycling is op allerlei gebieden op grote schaal nodig. Denk aan textiel en electronic waste. We hopen een inspiratiebron te zijn voor deze sectoren."

Altijd en overal groene energie, ook bij weinig wind

Hogeschool Zeeland, lectoraat Delta

De industrie in de JTF-regio Zeeuws-Vlaanderen/Vlissingen-Oost maakt zich klaar om de overstap te maken van fossiele brandstoffen naar groene energie. Deze energie – bijvoorbeeld wind – is genoeg aanwezig in de regio. De uitdaging is om vraag en aanbod hiervan op elkaar af te stemmen. De Hogeschool Zeeland onderzoekt dit samen met grootverbruikers, energieleveranciers en kennisinstellingen. Zij brengen zogenoemde flexibiliteitsmechanismen in kaart en geven deze in modellen weer. Dit levert puzzelstukjes op waarmee bedrijven hun energievoorziening kunnen vergroenen op een commercieel en technisch haalbare manier.

Maar liefst 75% van het Zeeuwse energieverbruik komt voor rekening van de industrie in de JTF-regio Zeeuws-Vlaanderen/Vlissingen-Oost. Binnen 25 jaar moet de energie-intensieve industrie in dit gebied volledig op groene energie draaien. "Dat is een uitdaging, maar zeker mogelijk", zegt Roel Tolle, docent-onderzoeker bij de onderzoeksgroep Delta Power van de Hogeschool Zeeland. "Het betekent wel dat we van alle opties gebruik moeten maken om van fossiele brandstoffen af te komen. Met windenergie alleen reddend we het niet. We moeten ook restwarmte gaan benutten en groen geproduceerde waterstof gaan inzetten."

De ene dag waait het hard en de andere dag niet. Je wil windenergie wel flexibel kunnen inzetten en opslaan.

Project: Flexintensity

Projectpartners:

6

Looptijd:

36 maanden

Financiering:

Europese subsidie: € 2.178.801

Rijk: € 2.178.800

Private bijdrage: € 4.665.316

Flexibel

Het aanbod van groene energie is volgens Tolle voldoende, maar het probleem is dat het aanbod varieert. "De ene dag waait het bijvoorbeeld hard en de andere dag niet. Je wil deze energiebron wel flexibel kunnen inzetten en opslaan. Maar hoe sla je windenergie op als het energienetwerk al vol zit? Is een conversie naar waterstof een optie of werkt opslag in een batterij of een warmtebuffer beter?"

Eisen aan energieleverantie

De oplossingen voor flexibele energieleverantie moeten voldoen aan vier belangrijke eisen. De eerste eis is betrouwbaarheid. De industrie moet ervan op aan kunnen dat er altijd energie is. Niet alleen vandaag, maar ook morgen. De huidige energievoorziening heeft nu vaak als back-up gas en kolen, maar die zijn niet meer voorhanden als we overstappen op groene energie. Wat gaat dan onze back-up zijn om leveringszekerheid te garanderen? Ten tweede moet de energievoorziening robuust zijn. Dit betekent dat het aanbod altijd hetzelfde werkt. Door een wisselend energieaanbod mag niet opeens de spanning of netfrequentie veranderen. Dit kan weer voor uitval van processen in de industrie zorgen. De derde eis is: veiligheid. Aan een energiedrager zoals waterstof zitten veiligheidseisen vast. En als vierde eis is ook de economische haalbaarheid van de benodigde investering in flexibele energieleverantie energielevering van belang.

Flexibel inzetten

"Kortom, we willen energie flexibel gebruiken én voldoen aan de eisen van leveringszekerheid, robuustheid, veiligheid en betaalbaarheid", zegt Tolle. "Om dit voor elkaar te krijgen brengen we de flexibiliteitsmechanismen in kaart. Een flexibiliteitsmechanisme is bijvoorbeeld het gebruik van een batterij, warmteopslag of conversie naar waterstof. Ook voor het transport van energie zijn diverse mogelijkheden. Bovendien zijn er aan de gebruikerskant flexibiliteitsmechanismen die we willen inzetten. Denk bijvoorbeeld aan het om de beurt opstarten van machines. Dat voorkomt een piek in de belasting van het energienet. Hoe flexibel de industrie kan omgaan met energie hangt af van het productieproces. Het maakt verschil

of we werken met een continuproces dat 24 uur per dag draait of produceren in batches."

Complex en omvangrijk

Tolle: "Alle mechanismen aan de vraag- en aanbod kant gaan we in kaart brengen en dan in een model integreren. Het vraagstuk is complex en omvangrijk. Technisch gezien is het zo innovatief dat we niet precies weten wat we gaan tegenkomen. Ons doel is tot een rekenmodel te komen en dat te valideren. Het nieuwe aan ons project is dat we de flexibiliteitsmechanismen in zijn totaliteit in kaart brengen. Er zijn al wel modellen per systeem gemaakt, maar nooit als integraal geheel. En dat is wel belangrijk, want alle opties zijn nodig om van fossiele energie af te komen."

Commercieel haalbaar

"Wanneer ons project geslaagd is? Als we op basis van ons rekenmodel technisch én commercieel haalbare oplossingen hebben waarmee bedrijven hun energievoorziening kunnen inrichten. Het is namelijk niet zo dat 'one size fits all'. We bieden de industrie inspiratie en ideeën om hun energieverbruik duurzaam te maken, bijvoorbeeld door te elektrificeren of restwarmte in te zetten. Het is een complexe puzzel die de gebruiker zelf moet leggen, maar wij bieden de stukjes aan. Het mooie van onze kennisontwikkeling is dat niet alleen Zeeland er profijt van gaat hebben, maar ook andere deltagebieden in de wereld die dezelfde kenmerken hebben."

Onmisbare partners

Gaat het lukken? "Ik denk het wel, want we hebben energieleveranciers en andere kennispartners aan boord. Denk aan Ørsted dat grootschalige wind op zee projecten ontwikkelt en realiseert. Zonder de JTF-subsidie van bijna 5 miljoen euro hadden we het project niet op zo'n grote schaal kunnen opzetten met zoveel partners. Dan was het bij literatuuronderzoek gebleven. Uiteraard is het ook belangrijk dat de juiste kennispartners bij het project betrokken zijn. Denk aan de universiteit van Gent die voorloopt bij de ontwikkeling van simulatiemodellen voor energietransport en netondersteuning. Ook aangesloten is het bedrijf Entras dat software ontwikkelt voor de optimalisering

Roel Tolle: "In Zeeland is volop windenergie. Het is de kunst deze energiebron flexibel in te zetten en de energie op te slaan."

van industriële energiesystemen. Het lectoraat Delta Power van de Hogeschool Zeeland is gespecialiseerd in de integratie van energiesystemen en waterstofoplossingen. Daarnaast legt het lectoraat Data Science zich toe op het maken van grafische interfaces. Ook het Zeeuwse mbo (Scalda) is aangesloten. Uiteindelijk hebben we ook monteurs nodig die de installaties in de industriële omgeving kunnen bouwen."

Over Hogeschool Zeeland, Lectoraat Deltapower

Het lectoraat Delta Power doet onderzoek naar de mogelijkheden van deltagebieden om duurzaam energie op te wekken en op te slaan. Lees meer: www.hz.nl/onderzoek/kenniscentra-lectoraten/delta-power

Opleidingscentrum voor 'groene chemicus'

Treepport BCT Partners BV

In het Brabantse Zundert is in 2023 een nieuw opleidingscentrum uit de grond gestampt: ROOTZ. Het is hét kennis- en innovatiecentrum voor de boomkwekerij op Business Centre Treepport (BCT). 'Gewone chemici' worden er omgeschoold tot 'groene chemici'. Hiervoor ontving Treepport BCT Partners BV als eerste bedrijf in Zuid-Nederland een JTF-subsidie van ruim 7 ton.

"Bij chemie denken mensen eerder aan giftige stoffen en veiligheidsbrillen dan aan bomen, takken en bladeren. Daarin komt verandering", vertelt Peter Berben, programmamanager van ROOTZ. "Om echt groen te worden, zijn duurzame grondstoffen nodig in de chemiesector. En die kunnen verkregen worden uit bomen en planten. Daarvoor is specifieke kennis nodig en die hebben we in het opleidingscentrum ROOTZ dat in 2024 de deuren opent. Treepport BCT Partners BV werkt samen met GOVA, Van Aalburg en Groeibalans die elk hun expertise inbrengen."

De boomteeltsector is één van de belangrijkste en beeldbepalende sectoren in het buitengebied van diverse West-Brabantse gemeenten, zeker in Zundert.

Project: Opleidingscentrum Rootz: Transitie naar Groene Chemie binnen de Boomkwekerijen van de Toekomst

Projectpartners:

4

Looptijd:

36 maanden

Financiering:

Europese subsidie: € 705.089

Private bijdrage: € 705.851

Transitie versnellen

"De 'groene revolutie' in de chemie is een hele uitdaging", stelt Berben, "maar draagt op de lange termijn bij aan een meer circulaire en duurzamere wereld." De ROOTZ-opleiding is bedoeld voor mensen die in de traditionele chemie werken. Zij worden in twintig dagdelen opgeleid tot groene chemicus. Zij kunnen hun kennis meteen toepassen in de praktijk. Het doel van de opleiding is de transitie naar de groene chemie te versnellen.

Praktijkcases

Een groot deel van de opleiding staat in het teken van plantinhoudstoffen uit gewassen van de boomkwekerij. Ook is er aandacht voor technieken zoals stoomdestillatie, fermentatie, extractietechnieken voor kleurstoffen en conserveren van planten of delen daarvan. Daarnaast is er in de opleiding voor de deelnemende chemici volop ruimte om te sparren over praktijkcases uit de eigen beroepspraktijk. Door deze aanpak landt de kennis snel in de praktijk.

Klimaatneutraal

ROOTZ is gevestigd op het BCT-terrein dat duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Berben: "We hebben twee windmolens en er liggen tienduizenden zonnepanelen op de daken en op de wateropslag. Daaraan zijn onder andere de koelcellen verbonden. Opleidingscentrum ROOTZ heeft een practicumveld en practicumruimtes. Hier worden mensen die nu werken in de fossiele chemie en maakindustrie straks omgeschoold of bijgeschoold naar werk in duurzame chemie en biobased grondstoffenwinning. Dat is belangrijk voor de regio, want de chemische industrie moet vergroenen. In 2050 moeten we immers klimaatneutraal zijn."

Groene chemie

Opleidingscentrum ROOTZ geeft de boomteeltsector een boost in de regio West-Brabant en ver daarbuiten, want mensen worden er opgeleid voor het vinden van nieuwe toepassingen in de groene chemie. Het is één van de belangrijkste en meest beeldbepalende sectoren in het buitengebied van diverse West-Brabantse gemeenten, zeker in Zundert.

Peter Berben: "Door de aanpak van opleidingscentrum ROOTZ landt de kennis over groene chemie snel in de praktijk."

Over Coöperatieve Vereniging Treepport

De Coöperatieve Vereniging Treepport Zundert U.A. ontplooit initiatieven, voert projecten uit en organiseert activiteiten die bijdragen aan een gezonde en gebalanceerde boomkwekerijsector.

Op dit moment zijn zo'n kleine 200 boomkwekerijen, toeleveranciers, adviseurs en andere aan de boomteeltsector verbonden bedrijven lid van de organisatie. Treepport is zowel nationaal als internationaal actief. Lees meer: <https://www.treepport.eu/>.

Facts & figures

West-Noord-Brabant

De COROP regio West-Noord-Brabant is voor het JTF onderverdeeld in twee -gebieden. De Noordwestflank is 'kerngebied' voor de transitie in het aaneengesloten gebied van de gemeenten Geertruidenberg, Drimmelen, Moerdijk, Steenberg en Bergen op Zoom liggen het chemisch complex Moerdijk, de Amercentrale en de Green Chemistry Campus (Bergen op Zoom). Hier is de chemische industrie en fossiele energie geconcentreerd, en zijn de effecten van de klimaattransitie het grootst. Het overige deel COROP-regio is een 'ruimere cirkel'. Hierbij gaat het om de overige gemeenten in het COROP-gebied. Hoewel de chemie hier niet primair gevestigd is, worden de sociaaleconomische effecten van de transitie hier wel gevoeld.

Ontwikkelkansen

Nieuwe, duurzame banen in de regio:

- Transformatie van fossiele chemie naar groene chemie, met duurzame energiedragers en circulaire en (agro)biobased grondstoffen.
- Diversificatie: de transitie naar een groene chemie vraagt om andere (groene) energievoorziening, andere procestechnologie, andere grondstoffen (biobased en circulair), ander onderhoud, veranderingen in productieketens en andere logistiek. De transitie kan daarom alléén tot stand komen in nauwe samenwerking met andere sectoren buiten de chemie.

Diversificatie

Bij diversificatie ontstaat nieuwe werkgelegenheid in: de energiesector, HTSM (high systems and materials), ICT/data, Agrisector, logistiek, afval, Installatie- en maintenance, procesindustrie.

Begunstigden

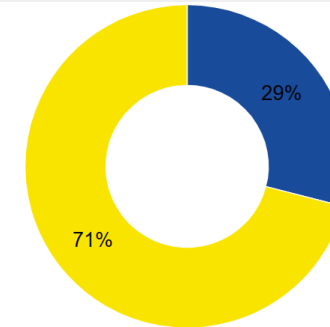
Begunstigden zijn mkb, grootbedrijf (behalve productieve investeringen), non-profit organisaties, kennisinstellingen, opleidingsinstellingen en overheden.

Openstellingen

Spoor 1 Innovatie	Spoor 2 Infrastructuur en energiesystemen	Spoor 3 Arbeidsmarkt	Gecombineerde openstelling (Spoor 1, 2, 3)
13 februari – 31 maart 2023 5 juni – 7 juli 2023 15 augustus – 11 september 2023	13 februari – 29 september 2023	13 februari – 29 september 2023	15 december 2023 – 31 januari 2024
€ 19.855.693	€ 41.441.798	11	25
Verleende subsidie	Geïnvesteerd in West-Noord-Brabant	Projecten	Ondersteunde organisaties

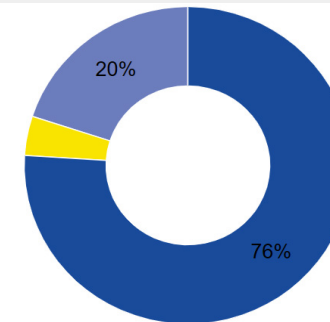
Wist u dat...

- het West-Noord-Brabantse project Opleidingscentrum Rootz door de deskundigen is benoemd tot strategisch EU-project? Dat betekent dat het een belangrijke bijdrage levert aan de verwezenlijking van een rechtvaardige transitie naar een klimaatneutraal Europa. Strategische EU-projecten worden door zowel de begunstigden als Stimulus Programmanagement extra in de schijnwerpers gezet.

Uitputting subsidiebudget *

- Lopende projecten: € 15.135.483
- Nog beschikbaar: € 37.470.423

Projectfinanciering

- Europese subsidie: € 15.135.483
- Provincie: € 692.210
- Rijk: € 4.028.000

Subsidie per spoor over 2023 **

- Spoor 1: € 9.268.353
- Spoor 3: € 10.587.340
- Spoor 2:

Vanwege de stikstofproblematiek zijn er in West-Noord-Brabant geen JTF-subsidies in spoor 2 toegekend.

* De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie
** De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie en cofinanciering van het Rijk en Provincies

Zeeuws-Vlaanderen/ Vlissingen-Oost

De energie- en grondstoffentransitie is van invloed op de gehele economie, maar raakt de energie-intensieve sectoren (fossiele energie, agrofood-industrie, chemische industrie, en procesindustrie) in het bijzonder. Juist in het perifere en dunbevolkte Zeeuws-Vlaanderen en Vlissingen-Oost is er het risico dat banenverlies leidt tot een negatieve spiraal van wegtrekkende inwoners en bedrijven. Om het verlies van banen op te vangen, zet de regio volop in op diversificatie en verduurzaming van de economie, om zo toekomstbestendige banen te creëren.

Waterstofeconomie

De inzet richt zich op het bouwen van een waterstofeconomie, afvang, opslag, hergebruik van CO2 als verdienmodel, duurzame elektriciteit ten behoeve van elektrificatie en warmte uitwisseling. Om nieuwe banen te creëren, én deze te vullen, zijn investeringen in technologie, systemen en infrastructuur, in nieuwe kennis en innovatie en om- en bijscholing, baanbegeleiding, en sociale inclusie noodzakelijk. Dat is niet alleen vanuit economisch perspectief noodzakelijk, maar raakt juist in Zeeuws-Vlaanderen en Vlissingen-Oost ook de leefbaarheid van het gebied. Banen en inkomens zijn immers noodzakelijk om voorzieningen in stand te houden.

Begunstigden

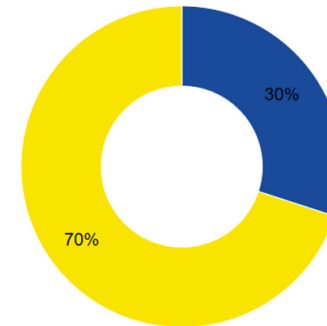
Begunstigden zijn het mkb, non-profit organisaties, kennisinstellingen, opleidingsinstituten en overheden. Daarnaast ondersteunt het JTF in Zeeuws-Vlaanderen/Vlissingen-Oost in specifieke gevallen ook grote ondernemingen.

Openstellingen

Spoor 1 Innovatie	Spoor 2 Infrastructuur en energiesystemen	Spoor 3 Arbeidsmarkt	Gecombineerde openstelling (Spoor 1, 2, 3)
13 februari – 31 maart 2023 5 juni – 7 juli 2023	13 – 27 februari 2023 (Preadviesaanvraag) 8 mei – 22 mei 2023 15 augustus – 11 september 2023	13 februari – 29 september 2023	16 oktober – 15 december 2023
€ 18.938.472	€ 85.813.775	5	9
Verleende subsidie	Geïnvesteerd in Zeeuws-Vlaanderen/Vlissingen-Oost	Projecten	Ondersteunde organisaties

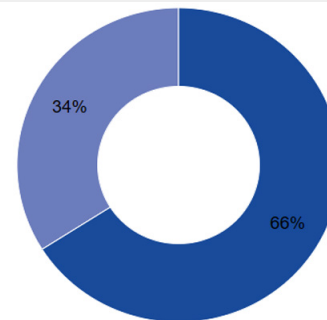
Wist u dat...

- Het Zeeuws-Vlaamse project Energy Campus door de deskundigen is benoemd tot strategisch EU-project? Dat betekent dat het een belangrijke bijdrage levert aan de verwezenlijking van een rechtvaardige transitie naar een klimaatneutraal Europa. Strategische EU-projecten worden door zowel de begunstigden als Stimulus Programmanagement extra in de schijnwerpers gezet.

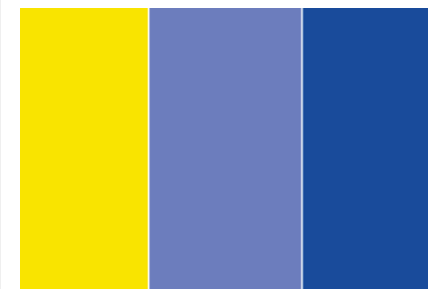
Uitputting subsidiebudget *

- Lopende projecten: € 15.857.953
- Nog beschikbaar: € 36.747.953

Projectfinanciering

- Europese subsidie: € 5.857.953
- Rijk: € 3.080.519

Subsidie per spoor over 2023 **

- Spoor 1: € 6.161.040
- Spoor 2: € 6.317.151
- Spoor 3: € 6.460.281

* De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie
** De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie en cofinanciering van het Rijk en Provincies

Zuid-Limburg

Het opvangen van de sociaaleconomische gevolgen van de energie- en grondstoffentransitie van de chemie staat centraal in de JTF-inzet van Zuid-Limburg. De fossiele chemie, gecentreerd op chemiecluster Chemelot, zorgt voor veel directe én indirecte banen. Veel fossiele banen gaan echter met de transitie naar een duurzame industrie verloren. Dit leidt ook tot baanverlies in andere sectoren. Ook zorgt de transitie ervoor dat er andersoortige kennis en vaardigheden aan werknemers in de chemie wordt gevraagd. Bovendien dreigt er een mismatch op de arbeidsmarkt te ontstaan: enerzijds neemt de krapte op de arbeidsmarkt toe door de klimaattransitie, met name voor technisch en ICT-personeel, anderzijds beschikken werkzoekenden niet over de juiste skills om werk te vinden.

Chemelot cluster

Om deze transitie-effecten op te vangen, zet Zuid-Limburg het JTF in om nieuwe, duurzame banen te creëren, waarbij het Chemelot cluster als basis dient voor toekomstbestendige, duurzame werkgelegenheid in de groene chemie en in aanpalende sectoren (diversificatie). Daarbij ligt de focus op circulair materiaalgebruik (mechanische en chemische recycling, restafval als grondstof), biograndstoffen en een duurzame energievoorziening (elektrificatie, waterstof). Om binnen deze thema's tot nieuwe banen te komen, ondersteunt het JTF de ontwikkeling en toepassing van kennis en innovatie én investeringen in benodigde technologieën, systemen, infrastructuur. Ook ondersteunt het JTF arbeidsmarktinzet gericht op een veerkrachtige en weerbare beroepsbevolking in het licht van de transitie.

Begunstigden

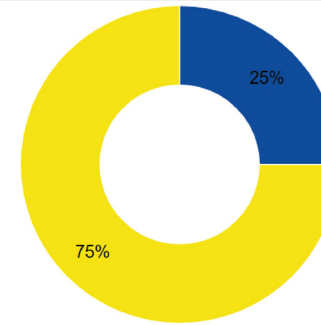
Begunstigden zijn mkb, grootbedrijf (behalve productieve investeringen), non-profit organisaties, kennisinstellingen, opleidingsinstellingen en overheden.

Openstellingen

Spoor 1 Innovatie	Spoor 2 Infrastructuur	Spoor 3 Arbeidsmarkt	Gecombineerde openstelling (Spoor 1, 2, 3)
13 – 27 februari 2023 (preadviesaanvraag) 8 – 22 mei 2023 11 september – 16 oktober	13 – 27 februari 2023 (preadviesaanvraag) 8 – 22 mei 2023 15 augustus – 11 september 2023	13 februari – 29 september 2023	15 december 2023 – 31 januari 2024
€ 17.908.187	€ 78.810.906	9	17
Verleende subsidie	Geinvesteerd in Zuid-Limburg	Projecten	Ondersteunde organisaties

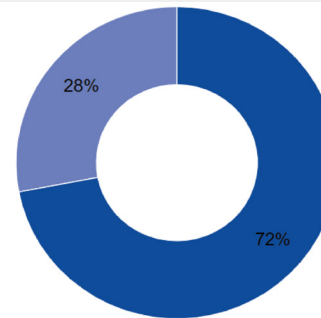
Wist u dat...

Startup ETB Global, gevestigd op Brightlands Chemelot Campus, een subsidie krijgt van ruim 4,4 miljoen euro uit het Europese Just Transition Fund (JTF). Hiermee gaat het bedrijf een testfabriek bouwen waar bio-butadien uit bio-ethanol, oftewel alcohol, wordt gemaakt.

Uitputting subsidiebudget *

Lopende projecten: € 12.908.187
Nog beschikbaar: € 39.697.719

Projectfinanciering

Europese subsidie: € 12.908.187
Rijk: € 5.000.000

Subsidie per spoor over 2023 **

Spoor 1: € 11.649.569
Spoor 2: € 500.000
Spoor 3: € 5.758.618

* De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie
** De genoemde bedragen betreffen Europese subsidie en cofinanciering van het Rijk en Provincies

CONTACT

Stimulus Programmamanagement
Postbus 585
5600 AN Eindhoven

040 – 237 01 00

info@stimulus.nl

www.stimulus.nl

Stimulus Programmamanagement voert Europese, nationale en regionale subsidieprogramma's en fondsen uit in Zuid-Nederland en Gelderland.

©FOTO'S

Brightlands Circular Space, Hogeschool Zeeland, lectoraat Delta Power, Treeport BCT Partners

VORMGEVING EN REALISATIE

WEBtima WEB en IT diensten

© Copyright 2024, Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend